

**KIERUNKI DZIAŁANIA
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU TRANSPORTU DROGOWEGO
W KATOWICACH w roku 2026**

AKCEPTUJE

[Signature]
Śląski Wojewódzki
Inspektor Transportu Drogowego

Wojewódzki Inspektor
Dariusz Winiarczyk
Transportu Drogowego

ZATWIERDZAM

[Signature]
GŁÓWNY INSPEKTOR
TRANSPORTU DROGOWEGO
z up.

[Signature]
Marek Kozłowski
Główny Inspektor
Transportu Drogowego

Głównym zadaniem funkcjonujących od ponad 24 lat wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego jest kontrola przestrzegania obowiązków i warunków przewozu drogowego. Zadanie to realizowane jest przez Inspektorat w Katowicach zarówno podczas kontroli drogowych, jak i podczas kontroli w siedzibach przedsiębiorców. Głównymi założeniami działalności kontrolnej Inspekcji Transportu Drogowego są: ochrona uczciwej konkurencji w transporcie drogowym, poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz ochrona środowiska. Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Katowicach realizuje swoje ustawowe działania, wzmacniając jednocześnie wizerunek Inspekcji Transportu Drogowego, jako służby wysoko wyspecjalizowanej i profesjonalnej. Inspektorzy zatrudnieni w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego to wysokiej klasy specjaliści, systematycznie podnoszący swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach i kursach. Dzięki zdobytym kompetencjom i uprawnieniom duża część śląskich inspektorów obsługuje i prowadzi mobilne linie diagnostyczne, a wszyscy inspektorzy posiadają poszerzoną wiedzę pozwalającą na właściwą interpretację danych zapisywanych w tachografach cyfrowych.

I. Cele

Wyznaczając kierunki działania Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Katowicach w 2026 r. przyjęto jako cel:

1. Ochronę polskiego rynku transportowego poprzez:

- kontrolę uprawnień do wykonywania przewozów drogowych,
- kontrolę dokumentów wymaganych na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U.2025.1490 t.j. z dnia 2025.10.29), ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 285 ze zm.), umów dwustronnych w zakresie międzynarodowego transportu drogowego oraz prawa Unii Europejskiej,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na kontrolę zezwoleń wymaganych w umowach międzynarodowych, w tym także kontrolę postanowień umowy między Unią Europejską a Rządem Ukrainy o przewozach drogowych, zawartej w Lyonie dnia 29 czerwca 2022 r.,
- kontrolę z uwzględnieniem warunków wynikających z rozporządzenia 2024/1865 w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 765/2006 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy oraz rozporządzenia Rady (UE) 2024/1745 z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie,
- kontrolę dokumentów w zakresie dopuszczalności wykonywania przewozów drogowych przez przedsiębiorcę zagranicznego lub pojazdem zarejestrowanym za granicą, bez zezwolenia na przewóz kabotażowy,
- kontrolę przewoźników z uwzględnieniem zrównoważonego udziału kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych,
- prowadzenie kontroli zezwoleń zagranicznych poprzez sprawdzanie obowiązku rejestracji w systemie SENT/RMPD, poprawności przekazanych do rejestru danych, a także posiadania numeru referencyjnego zgłoszenia przez przewoźników zagranicznych wykonujących międzynarodowe przewozy

drogowe rzeczy celem zwiększenia efektywności kontroli podmiotów uczestniczących w przewozach drogowych,

- prowadzenie tematycznych akcji w zakresie kontroli przewoźników zagranicznych, mających na celu zapobieganie nadużyciom i nielegalnemu wykonywaniu transportu przez podmioty nieprzestrzegające zasad uczciwej konkurencji, pod kątem prawidłowości wykonywania kabotażu w związku z zatwierdzeniem strategii kontroli kabotażu na lata 2025 - 2026.

2. Poprawę rozwoju i regulację sektora transportowego poprzez:

- badanie przesłanek, prowadzenie postępowań i nakładanie sankcji w stosunku do innych podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, wymienionych w art. 92a ust. 11 u.t.d, jeżeli wiedzieli oni lub w świetle wszystkich istotnych okoliczności, powinni byli wiedzieć, że zlecone przez nich usługi transportowe wiążą się z powstaniem naruszenia,
- kontrolę przestrzegania warunków wykonywania transportu drogowego oraz przewozu na potrzeby własne, określonych w licencjach, zezwoleniach i zaświadczeniach, w tym kontrolę wymaganych uprawnień dostępu do rynku przewoźników wykonujących międzynarodowy transport drogowy rzeczy pojazdami o dmc powyżej 2,5 t i nieprzekraczającej 3,5 t,
- zwalczanie i przeciwdziałanie przypadkom nieuczciwej konkurencji, w szczególności poprzez przeprowadzanie kontroli pojazdów o dmc nieprzekraczającej 3,5 t, realizujących przewozy rzeczy z przekroczeniem dopuszczalnej ładowności,
- prowadzenie kontroli ukierunkowanych na eliminowanie nieuczciwej konkurencji w przewozach osób, pośrednictwie przy przewozie osób oraz przewozach wykonywanych taksówkami,
- prowadzenie kontroli w organach samorządu terytorialnego, w ramach nadzoru nad prawidłowością wydawania licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym,
- kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1218).

3. Poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:

- kontrolę kierujących pojazdami pod kątem ewentualnych manipulacji w tachografach, skutkującą możliwością zatrzymania prawa jazdy w trybie art.135a ust. 1 pkt 2a) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U.2024.1251 t.j. z dnia 2024.08.19),
- kontrolę kierujących pojazdami, w tym w szczególnych przypadkach samochodami osobowymi, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że kierują pojazdem w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- kontrolę kierujących (również kierujących samochodami osobowymi), którzy rażąco naruszyli przepisy o ruchu drogowym lub spowodowali zagrożenie bezpieczeństwa,
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu,

- przerw i odpoczynków kierowcy – w transporcie pozawspólnotowym na podstawie umowy AETR, w transporcie wewnątrzwspólnotowym – zgodnie z przepisami rozporządzeń WE,
- kontrolę przewozu drogowego towarów niebezpiecznych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych oraz umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie z dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 642 i 1575),
 - przeprowadzanie oceny zgodności bezpieczeństwa działalności uczestników przewozu drogowego towarów niebezpiecznych na podstawie weryfikacji m.in. rocznych sprawozdań uczestników przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz informacji o poważnych wypadkach lub awariach w przewozie towarów niebezpiecznych,
 - kontrolę dokumentów uprawniających do prowadzenia pojazdów, zgodnie z przepisami u.t.d.,
 - egzekwowanie od kierowców i przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy obowiązku przestrzegania przepisów p.r.d.,
 - współpracę z Policją w zakresie udzielania pomocy organom prowadzącym postępowania w sprawach wypadków drogowych i katastrof celem ustalenia ich przyczyn,
 - kontrolę przestrzegania przepisów o dopuszczalnych parametrach pojazdu,
 - kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących budowy, instalacji, użytkowania, sprawdzania i kontrolowania urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym w celu weryfikacji zgodności z rozporządzeniem 561/2006 (WE), dyrektywą 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywą Rady 92/6/EWG – w transporcie pozawspólnotowym na podstawie Umowy AETR, w transporcie wewnątrzwspólnotowym – zgodnie z przepisami rozporządzenia 2014/165 UE,
 - kontrolę podmiotów wykonujących pilotaż pojazdów nienormatywnych podczas wykonywanych przewozów drogowych,
 - realizowanie działań wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdatności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii oraz uchylającej dyrektywę 2000/30/WE (Dz. Urz. UE L 127 z 29.4.2014, z późn. zm.), wdrożonej ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. poz. 1466), a także rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/2205 z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad dotyczących procedur zgłaszania pojazdów użytkowych wykazujących poważne lub niebezpieczne usterki stwierdzone podczas drogowej kontroli technicznej (Dz. Urz. UE L 314 z 30.11.2017, str. 3), wdrożonego ustawą z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 674).

4. Poprawę jakości świadczonych usług w transporcie drogowym poprzez:

- kontrolę spełniania przez przedsiębiorców wykonujących transport drogowy wymogów określonych przepisami u.t.d. oraz przepisami rozporządzeń wspólnotowych regulujących dostęp do rynku usług transportowych, w szczególności dotyczących spełniania przez przedsiębiorców warunków

- potrzebnych do uzyskania uprawnień w zakresie krajowych i międzynarodowych zarobkowych przewozów drogowych osób i rzeczy,
- kontrolę przestrzegania przepisów określonych w umowie o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu do tych przewozów (ATP) sporządzonej w Genewie dnia 1 września 1970 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1824) oraz w przepisach krajowych dotyczących przewozu żywności,
- kontrolę warunków przewozu zwierząt określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2023 r. poz. 1580, z późn. zm.),
- kontrolę transportu produktów roślinnych objętych nadzorem fitosanitarnym,
- podejmowanie działań w zakresie kontroli przewozu osób, wymierzonych w „szarą strefę” i zwalczanie nieuczciwej konkurencji w przewozach „taxi”.

5. Poprawę stanu infrastruktury drogowej poprzez:

- planowanie, organizowanie i realizowanie kontroli dotyczących mas pojazdów lub zespołów pojazdów w taki sposób, aby obejmowały one w każdym roku kalendarzowym co najmniej 5% ogólnej liczby kontroli w zakresie przewozu drogowego,
- prowadzenie kontroli masy i nacisków osi z wykorzystaniem wag przenośnych do ważenia pojazdów w ruchu, z otrzymanych od GITD wraz z pojazdami w ramach projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”,
- kontrolę szczegółową stanu technicznego pojazdów, wpływającą na stan infrastruktury drogowej z użyciem mobilnych jednostek diagnostycznych zakupionych w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”,
- kontrolę stosowania się przez przedsiębiorców i kierowców do określonych przepisami ograniczeń dotyczących wymiarów, masy i nacisków osi pojazdów, a także kontrolę zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych,
- współpracę z zarządami dróg w celu przebudowy istniejących punktów, a także projektowania i budowy nowych bezpiecznych miejsc parkingowych przeznaczonych do postoju pojazdów realizujących przewozy drogowe oraz umożliwiających przeprowadzanie uprawnionym organom kontroli drogowych pojazdów ciężarowych i autobusów.
- ochronę nawierzchni dróg publicznych przed ich degradacją, związaną z przejazdem pojazdów nienormatywnych, którymi wykonywany jest przewóz drogowy drewna.

6. Poprawę warunków pracy kierowców poprzez:

- kontrolę stanu technicznego pojazdów,
- kontrolę spełniania przez kierowców wymagań określonych przepisami u.t.d.,
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku kierowców wykonujących przewozy drogowe rzeczy i osób,
- kontrolę przepisów w zakresie przestrzegania czasu pracy przez przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy drogowe oraz osoby niezatrudnione przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujące przewozy drogowe na jego rzecz,
- informowanie przewoźników i zatrudnianych przez nich kierowców na temat regulacji transportowych,

- kontrolę przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 797),
- kontrolę stosowania tachografów w transporcie drogowym z wykorzystaniem zdalnego pobierania danych z tachografów przy wykorzystaniu systemu DSRC.

7. Ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- kontrolę stanu technicznego pojazdów, z uwzględnieniem kontroli wycieków płynów eksploatacyjnych, a także prowadzeniem kontroli emisji spalin i zadymienia z wykorzystaniem dymomierzy, w tym będących na wyposażeniu pojazdów zakupionych w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”, a także dwóch posiadanych mobilnych jednostek diagnostycznych,
- planowanie i organizowanie kontroli technicznych pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃ i przyczep kategorii O₃ i O₄ w taki sposób, aby liczba tych kontroli obejmowała co najmniej 5% łącznej liczby takich pojazdów zarejestrowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- prowadzenie działań kontrolnych zmierzających do wycofania z ruchu drogowego pojazdów niesprawnych technicznie, nieprawidłowo oznakowanych i wyposażonych oraz nadmiernie zanieczyszczających środowisko,
- kontrolę szczegółowych warunków przewozu drogowego towarów niebezpiecznych,
- kontrolę przemieszczania odpadów, w tym w szczególności przemieszczania odpadów w ruchu międzynarodowym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. z 2024 r. poz. 746) oraz innymi przepisami międzynarodowymi,
- kontrolę rodzaju paliwa stosowanego w pojazdach mechanicznych.

8. Ugruntowanie pozytywnego wizerunku Inspekcji Transportu Drogowego, jako specjalistycznej jednostki kontrolnej poprzez:

- udział w prowadzonych przez GITD projektach i inicjatywach Unii Europejskiej określonych w u.t.d. oraz działaniach w ramach ECR (szkolenia, warsztaty i wymiany międzynarodowe),
- współpracę z organizacjami i stowarzyszeniami zrzeszającymi przewoźników drogowych m.in. w ramach organizowanych spotkań Zespołu Konsultacyjno-Doradczego,
- udział w prowadzonych przez GITD skoordynowanych kontrolach drogowych, zgodnie z u.t.d.,
- uczestnictwo w prowadzonych przez GITD skoordynowanych drogowych kontrolach technicznych pojazdów, zgodnie z u.t.d.,
- uczestnictwo w prowadzonych przez GITD skoordynowanych z właściwymi organami kontrolnymi innych państw kontrolach w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących przewozy drogowe, zgodnie z przepisami u.t.d.

II. Główne kierunki działania

Działając na podstawie art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2025, poz. 1490 z późn. zm.) oraz mając na uwadze skuteczne wykonywanie przez Inspekcję Transportu Drogowego swoich ustawowych zadań, ustala się kierunki działania Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Katowicach na rok 2026:

1. Działania w obszarze zapewnienia uczciwej konkurencji w przewozach drogowych

W ramach zapewnienia zwalczania nieuczciwej konkurencji, przewiduje się następujące działania:

- a) podejmowanie przez inspektorów cyklicznych prób przeprowadzenia kontroli w stosunku do przedsiębiorców niepoddających się lub uniemożliwiających przeprowadzenie kontroli w siedzibach przedsiębiorców,
- b) zwalczanie i przeciwdziałanie przypadkom nieuczciwej konkurencji, w szczególności poprzez przeprowadzanie kontroli pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t., realizujących przewozy rzeczy z przekroczeniem dopuszczalnej ładowności,
- c) kontrolę przewoźników wykonujących międzynarodowy transport drogowy rzeczy pojazdami o d.m.c. powyżej 2,5 t i nieprzekraczającymi 3,5 t pod kątem wymaganych uprawnień dostępu do rynku,
- d) kontrolę pojazdów wyposażonych w urządzenia rejestrujące pod kątem występowania niedozwolonych urządzeń i manipulacji tachografów,
- e) zwalczanie nieuczciwej konkurencji w przewozach taxi, w szczególności poprzez podejmowanie działań wymierzonych w „szarą strefę”,
- f) kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi,
- g) kontrolę przewoźników z uwzględnieniem zrównoważonego udziału kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych, w tym kontroli przewozów kabotażowych pod kątem zgodności ich wykonywania z obowiązującymi przepisami prawa,
- h) prowadzenie kontroli podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, wymienionych w art. 92a ust. 11 pkt 1 - 8 u. t. d. w zakresie zlecenia przewozu drogowego podmiotowi nieposiadającemu uprawnienia do wykonywania przewozu drogowego, w szczególności pod kątem kontroli uprawnień wymaganych odpowiednio do rodzaju wykonywanego przewozu,
- i) udział w działaniach, których celem będzie rozwój systemu informatycznego Elektronicznej Kontroli Zezwoleń ("EKZ") dla zapewnienia większej szczelności systemu kontroli zezwoleń, zwiększenia nadzoru nad wykonywaniem przewozów drogowych oraz ograniczaniem nieuczciwych praktyk na rynku transportowym,
- j) współpracę z Głównym Inspektoratem Transportu Drogowego w zakresie wydawania certyfikatów potwierdzających spełnienie odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu oraz formularzy jazdy, zwalczanie nieuczciwej konkurencji ze strony podmiotów niemających uprawnień do wykonywania transportu drogowego osób lub rzeczy; działania te będą polegać na

- prowadzeniu kontroli drogowych oraz kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorców oraz prowadzeniu postępowań w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych za naruszenia związane z brakiem takich uprawnień,
- k) podejmowanie działań ukierunkowanych na kontrolę zezwoleń wymaganych w umowach międzynarodowych, w tym także kontrolę przestrzegania postanowień umowy między Unią Europejską a Rządem Ukrainy o przewozach drogowych, zawartej w Lyonie dnia 29 czerwca 2022 r.,
 - l) weryfikację przewoźników drogowych z kapitałem zagranicznym, w tym rosyjskim lub białoruskim obejmującej w szczególności weryfikację struktury własnościowej przedsiębiorstw transportowych w związku z regulacjami sankcyjnymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady (UE) 2024/1745 z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie oraz rozporządzeniem Rady (UE) 2024/1865 z dnia 29 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 765/2006 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy,
 - m) prowadzenie tematycznych akcji w zakresie kontroli przewoźników zagranicznych, mających na celu zapobieganie nadużyciom i nielegalnemu wykonywaniu transportu przez podmioty nieprzestrzegające zasad uczciwej konkurencji, pod kątem prawidłowości wykonywania kabotażu w związku z zatwierdzeniem strategii kontroli kabotażu na lata 2025 - 2026.

2. Prowadzenie działań kontrolnych w celu zapewnienia przestrzegania przez przewoźników postanowień umów dwustronnych w zakresie międzynarodowego transportu drogowego

W celu zapobiegania przypadkom naruszania przepisów określonych w międzynarodowych umowach dotyczących transportu drogowego, przewiduje się podjęcie następujących działań:

- a) wykonywanie kontroli drogowych na międzynarodowych i krajowych szlakach drogowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych,
- b) współpracę z innymi organami kontrolnymi w zakresie kontroli wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych,
- c) podejmowanie działań kontrolnych na wniosek stowarzyszeń przewoźników i obywateli, informujących o przypadkach łamania przepisów transportowych wynikających z umów międzynarodowych,
- d) weryfikacja i kontrola zezwoleń za pomocą systemu Elektronicznej Kontroli Zezwoleń, stworzonego i utrzymywanego przez GITD.
- e) ograniczanie nieuczciwych praktyk na polskim rynku transportowym poprzez ujawnianie i sankcjonowanie przypadków wielokrotnego wykorzystania zezwoleń na podstawie m.in. systemu informatycznego dedykowanego do wsparcia procesu kontroli zezwoleń - platformy EKZ; rozszerzana integracja i wymiana danych pomiędzy systemu EKZ i systemem SENT/RMPD dostarczyła kolejnych narzędzi teleinformatycznych służących do wzmocnienia kontroli przewoźników z państw

trzecich oraz ochrony polskich przewoźników drogowych przed nieuczciwą konkurencją,

3. Poprawa bezpieczeństwa w przewozach osób oraz zwalczanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności na rynku przewozów regularnych, okazjonalnych i taksówkami.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w przewozie drogowym osób oraz w zakresie zwalczania nieuczciwej konkurencji, przewiduje się następujące działania:

- a) wykonywanie przez WITD w ramach Ramowego Planu Kontroli (dalej „RPK”) minimum 10% z ogólnej liczby kontroli drogowych, w zakresie transportu drogowego osób,
- b) prowadzenie akcji kontrolnych w aglomeracjach miejskich na terenie województw dotyczących przewozów osób w krajowym transporcie drogowym osób pojazdami przystosowanymi konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą, z uwzględnieniem przestrzegania przepisów określonych w art. 18 ust. 5 u.t.d. w wymiarze minimum 3% ogólnej liczby kontroli,
- c) kontrole autobusów komunikacji regularnej i przewozów okazjonalnych ze szczególnym ukierunkowaniem na kontrolę stanu technicznego pojazdów oraz kierowców w zakresie stanu trzeźwości i przestrzegania przepisów o czasie prowadzenia pojazdów,
- d) prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania obowiązku uzyskania licencji upoważniającej do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób przez wszystkich pośredniczących przy przewozie osób,
- e) prowadzenie ogólnokrajowej akcji kontrolnej, przy współpracy wszystkich WITD pod nazwą „Bezpieczny Autokar” polegającej na wzmożonej kontroli autobusów przewożących turystów w miesiącach zimowych (ferie) i letnich (wakacje) oraz akcji informacyjnej skierowanej do kierowców i pasażerów autobusów,
- f) przeprowadzanie akcji pod nazwą „Bezpieczna droga do szkoły” w zakresie kontroli regularnych przewozów dzieci do szkół, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przepisów o czasie pracy oraz spełnienia wymagań w zakresie kwalifikacji kierowców, a także stanu technicznego pojazdów,
- g) prowadzenie kontroli skierowanych na eliminowanie nieuczciwej konkurencji ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień nadanych art. 69 ust. 1a u.t.d., w zakresie kontroli przewozów regularnych osób oraz przewozów wykonywanych taksówkami,
- h) prowadzenie kontroli w organach administracji samorządowej w zakresie wydawania licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym osób, stosownie do zatwierdzonego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego rocznego planu kontroli,
- i) udział w międzynarodowych akcjach kontroli autobusów, w ramach członkostwa w Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej (ECR EUWT),
- j) prowadzenie doraźnych kontroli przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie transportu osób na podstawie uzasadnionych wniosków składanych przez obywateli i inne podmioty,

- k) prowadzenie wspólnych kontroli z przedstawicielami innych organów, w tym Krajowej Administracji Skarbowej kontroli w zakresie przewozu osób, pod kątem stosowania przepisów dotyczących stosowania kas fiskalnych i prawidłowości wydawania biletów za przejazd i innych regulacji.

4. Poprawa przestrzegania przez kierowców i przewoźników przepisów dotyczących maksymalnych norm prowadzenia pojazdów, minimalnych przerw i okresów odpoczynku, jako element socjalnej i uczciwej konkurencji

W ramach działalności ITD prowadzonej w zakresie realizacji zadań zdefiniowanych w tym obszarze przewiduje się:

- a) realizację zadań określonych w RPK sformułowanym zgodnie z założeniami „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2025 - 2026”, która została opracowana we współpracy z innymi właściwymi organami uprawnionymi do kontroli,
- b) szczegółową kontrolę przestrzegania przez kierowców przepisów w zakresie norm prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku, w ilości co najmniej 71% ogólnej liczby kontroli drogowych pojazdów, w ramach RPK,
- c) prowadzenie szczegółowych kontroli w siedzibach podmiotów wykonujących przewozy drogowe w zakresie stosowania przez przewoźników i kierowców norm czasu prowadzenia pojazdów, wymaganych przerw i odpoczynków oraz przepisów o stosowaniu urządzeń rejestrujących, z uwzględnieniem zadań kontrolnych określonych w „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2025 - 2026,
- d) prowadzenie kontroli w stosunku do przedsiębiorców ujętych w wykazie podmiotów o wysokim współczynniku ryzyka występowania naruszeń przepisów czasu prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców.
- e) szczegółową kontrolę pojazdów wyposażonych w urządzenia rejestrujące pod kątem występowania niedozwolonych urządzeń i manipulacji tachografów,
- f) udział w skoordynowanych kontrolach drogowych kierowców pojazdów objętych zakresem rozporządzeń dotyczących norm czasu prowadzenia pojazdu, przerw w jeździe oraz odpoczynku kierowców oraz stosowania urządzeń rejestrujących w transporcie drogowym,
- g) poprawę warunków pracy kierowców poprzez kontrolę przepisów ustawy o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym.

5. Przeciwdziałanie procesowi degradacji dróg.

W ramach dalszej działalności Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie kontroli masy, wymiarów i nacisków na osie pojazdów przewiduje się podjęcie następujących działań:

- a) prowadzenie systematycznych kontroli masy i nacisków osi pojazdów ciężarowych w wyznaczonych punktach przystosowanych do pomiarów wagami przenośnymi zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- b) wykonywanie w ramach RPK 5% kontroli drogowych wymiarów, masy i nacisków na osie pojazdów poniżej 3,5 t,
- c) wykonywanie w ramach RPK 6% kontroli drogowych wymiarów, masy i nacisków na osie pojazdów powyżej 3,5 t, przy czym po spełnieniu wymogu 30% skuteczności kontroli pojazdów naruszających przepisy odnoszące się do pojazdów powyżej 3,5 t, liczba kontroli w tym zakresie może zostać zmniejszona o 15% pierwotnego planu, natomiast przy zachowaniu 20% skuteczności kontroli pojazdów naruszających przepisy odnoszące się do pojazdów powyżej 3,5 t – liczba kontroli w tym zakresie może zostać zmniejszona o 10%,
- d) planowanie, organizowanie i realizowanie kontroli dotyczących mas pojazdów lub zespołów pojazdów w taki sposób, aby obejmowały one co najmniej 5% ogólnej liczby kontroli w zakresie przewozu drogowego,
- e) udział w kontroli technicznej pojazdów i ich parametrów organizowanych w ramach Europejskiej Kontroli Drogowej (ECR),
- f) szczegółowa kontrola przestrzegania przez przewoźników przepisów w zakresie posiadania przez przewoźników zezwoleń na przejazdy pojazdów ponadnormatywnych oraz przestrzegania warunków określonych w zezwoleniach,
- g) prowadzenie kontroli masy i nacisków osi z wykorzystaniem wag przenośnych do ważenia pojazdów w ruchu, zakupionych wraz z pojazdami otrzymanymi z GITD w ramach projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”,
- h) kontrolę szczegółową stanu technicznego pojazdów, wpływającą na stan infrastruktury drogowej z użyciem mobilnej jednostki diagnostycznej, zakupionej dzięki dofinansowaniu przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz mobilnej jednostki diagnostycznej otrzymanej w ramach realizacji przez GITD projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”,
- i) kontynuowanie współpracy z zarządcami dróg w celu tworzenia przez nich kolejnych punktów przystosowanych do realizacji zadań kontrolnych przez inspektorów transportu drogowego, w tym punktów wyposażonych w preselekcyjne wagi umożliwiające typowanie pojazdów oraz zapewniających miejsce postoju i odpoczynku dla kierowców pojazdów ciężarowych i autobusów,
- j) kontynuowanie współpracy z zarządami dróg w celu przebudowy istniejących punktów, umożliwiających przeprowadzanie inspektorom transportu drogowego kontroli drogowych pojazdów ciężarowych i autobusów, w tym punktów pozwalających na bezpieczne zatrzymywanie pojazdów dzięki systemom znaków zmiennej treści,

- k) kontynuowanie współpracy z zarządcami dróg w celu modernizacji istniejących i tworzenia przez nich nowych urządzeń służących preselekcji pojazdów przeciążonych,
- l) prowadzenie postępowań i nakładanie sankcji na inne podmioty wykonujące czynności związane z przewozem drogowym, jeżeli podmioty te miały wpływ lub godziły się na powstanie naruszeń,
- m) zapewnienie użytkowania w możliwie największym stopniu budowanych punktów kontrolnych wyposażonych w preselekcyjne wagi umożliwiające typowanie pojazdów, powstające w ramach wspólnego systemu kontroli parametrów pojazdów, który jest efektem współpracy pomiędzy ITD a Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad,

III. Działania w pozostałych obszarach.

1. W zakresie prowadzonych kontroli na drogach

- a) prowadzenie przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego kontroli na drogach, w wyznaczonych punktach kontroli, z uwzględnieniem zadań określonych w „Ramowym Planie Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego w 2026 roku”, zwanym dalej „RPK”;
- b) realizację w ramach centralnie ustalonego planu minimum 8% kontroli drogowych dotyczących przewozu towarów niebezpiecznych;
- c) prowadzenie działań kontrolnych w zakresie kontroli stanu technicznego pojazdów, w tym kontroli emisji spalin pojazdów zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu MSWiA z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2141 z późn. zm.);
- d) szczegółową kontrolę przewozu odpadów i międzynarodowego przewozu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem głównych szlaków drogowych oraz dróg w obrębie granic wewnątrzwspólnotowych, w związku ze zniesieniem kontroli granicznych na granicach między państwami należącymi do strefy Schengen, przy czym liczba kontroli w tym zakresie powinna stanowić minimum 3% ogólnej liczby skontrolowanych pojazdów w ramach RPK;
- e) prowadzenie we współpracy z Krajową Administracją Skarbową kontroli akcyjnych w zakresie rodzaju używanego paliwa w pojazdach samochodowych, z wykorzystaniem należącego do KAS specjalistycznego sprzętu, z uwagi na brak wyposażenia w specjalistyczny sprzęt (chromatografy gazowe), niezbędny do prowadzenia takich kontroli oraz brak aktualnie środków na ich zakup;
- f) wykonywanie kontroli dynamicznych - polegających na zatrzymywaniu pojazdów w ruchu i kierowaniu na miejsce prowadzenia kontroli, co ma zapobiegać omijaniu stałych miejsc kontroli Inspekcji, przez kierowców i przewoźników najczęściej naruszających przepisy;
- g) prowadzenie przez inspektorów ITD wspólnych akcji kontrolnych wraz z uprawnionymi przedstawicielami innych organów kontrolnych, w szczególności działań z Policją mających na celu poprawę bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym;

- h) organizowanie wspólnych kontroli z uprawnionymi do tego organami kontrolnymi, w tym Strażą Graniczną, Krajową Administracją Skarbową, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Handlową oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, ukierunkowanych na kontrolę przestrzegania przez kierowców poszczególnych regulacji prawnych.
- i) kontrola warunków transportu drogowego żywych zwierząt, w ilości minimum 1,3% ogólnej liczby kontrolowanych pojazdów;
- j) kontrola warunków przewozu szybko psujących się artykułów spożywczych w ilości minimum 3% ogólnej liczby kontrolowanych pojazdów;
- k) typowanie przedsiębiorców najczęściej naruszających przepisy celem przeprowadzenia szczegółowych kontroli;
- l) kontrole przewozu żywych zwierząt, które mają na celu zwalczanie ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF);
- m) podejmowanie działań kontrolnych zmierzających do ujawniania oraz sankcjonowania rażących naruszeń związanych z przekraczaniem dopuszczalnych norm masy całkowitej pojazdów o dmc do 3,5 tony;
- n) kontrolę wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych;
- o) kontrolę przestrzegania okresowych ograniczeń oraz zakazu ruchu niektórych pojazdów po drogach;
- p) podejmowanie działań we współpracy z Państwowym Gospodarstwem Leśnym „Lasy Państwowe” w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku na drogach publicznych w związku z przewozami drogowymi drewna.

2. W zakresie prowadzonych kontroli w przedsiębiorstwach:

- a) prowadzenie kontroli przedsiębiorców zgodnie z RPK z uwzględnieniem podziału w zależności od rodzaju wykonywanych przewozów drogowych w kategoriach: krajowe przewozy drogowe osób, krajowe przewozy drogowe rzeczy, międzynarodowe przewozy drogowe osób i międzynarodowe przewozy drogowe rzeczy;
- b) kontrolę przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przez nich regulacji dotyczących dostępu do rynku, w szczególności dotyczących realizacji wymogu posiadania bazy transportowej (z upoważnienia Głównego Inspektora Transportu Drogowego);
- c) typowanie na podstawie funkcjonującego systemu oceny ryzyka przedsiębiorstw podlegających wzmożonym kontrolom w siedzibie;
- d) prowadzenie w ramach zaplanowanych kontroli w siedzibach podmiotów wykonujących przewozy drogowe kontroli przepisów w zakresie przestrzegania czasu pracy przez przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy drogowe oraz osób niezatrudnionych przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujące przewozy drogowe na jego rzecz;
- e) prowadzenie kontroli przedsiębiorstw zajmujących się przewozem drogowym towarów niebezpiecznych pod względem wypełniania przez przedsiębiorcę obowiązku wyznaczania doradcy ds. bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych oraz innych obowiązków wynikających z przepisów krajowych i międzynarodowych w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych;

3. W zakresie wykorzystania wyników kontroli przeprowadzonych na drogach i w przedsiębiorstwach:

- a) formułowanie wniosków pokontrolnych, o wszczęcie postępowań:
 - karnych, karno-skarbowych,
 - w sprawach o wykroczenia,
 - przez organy Państwowej Inspekcji Pracy,
 - przewidzianych w umowach międzynarodowych w stosunku do przedsiębiorców zagranicznych.
- b) wykorzystywanie danych zgromadzonych w ewidencji stwierdzonych naruszeń do planowania akcji kontrolnych oraz wyznaczania kierunków działań na obszarze województwa;
- c) wykorzystywanie informacji zawartych w systemie CEN oraz informacji uzyskanych w związku ze działalnością własną do planowania kontroli oraz poprawy skuteczności pracy Inspektoratu;
- d) podejmowanie przez inspektorów transportu drogowego cyklicznych prób przeprowadzenia kontroli w stosunku do przedsiębiorców niepoddających się lub uniemożliwiających przeprowadzenie kontroli w siedzibach podmiotów wykonujących przewozy drogowe;
- e) wykorzystywanie informacji zawartych w raportach o zdarzeniach zaistniałych podczas przewozu towarów niebezpiecznych do planowania oraz poprawy skuteczności działań Inspekcji.

4. W zakresie innych kompetencji przypisanych Inspekcji Transportu Drogowego

- a) prowadzenie na podstawie art. 93 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej w przypadku ujawnienia przez funkcjonariusza Policji naruszeń popełnionych przez krajowych przewoźników drogowych,
- b) prowadzenie na podstawie art. 41d ust. z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 889) postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, w przypadku stwierdzenia przez strażników gminnych (miejskich) w trakcie kontroli naruszeń, o których mowa w w/w przepisie,
- c) prowadzenie kontroli wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz materiałów pirotechnicznych zgodnie z opracowywanymi planami kontroli oraz wymiana informacji z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako organem monitorującym funkcjonowanie systemu kontroli wyrobów,
- d) prowadzenie planowanych i doraźnych kontroli organów wydających zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencje i zezwolenia w krajowym transporcie drogowym oraz zaświadczenia na wykonywanie krajowego niezarobkowego przewozu drogowego, w ramach nadzoru określonego w art. 86 ust. 2 ustawy o transporcie drogowym, w oparciu o zatwierdzony przez Głównego Inspektora

Transportu Drogowego plan kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Katowicach,

- e) wykorzystywanie w bieżącej działalności kontrolnej zestawów kontrolnych, pojazdów wraz z wyposażeniem oraz mobilnej jednostki diagnostycznej przekazanych przez GITD w ramach realizacji programu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego” (projekt w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, oś priorytetowa II rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego, Działanie 3.1 Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T) w zakresie zakupu specjalistycznego sprzętu i pojazdów wspomagających wykonywanie kontroli drogowych. Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez zwiększenie efektywności i usprawnienie działań Inspekcji Transportu Drogowego.

5. W zakresie organizacji struktury Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Katowicach

- a) organizowanie wspólnych szkoleń między ITD a innymi organami w celu wymiany wiedzy i doświadczenia, mających na celu usprawnienie współpracy oraz podniesienie kompetencji inspektorów realizujących zadania kontrolne,
- b) wzmacnianie bezpieczeństwa inspektorów i osób kontrolowanych poprzez szkolenie i doskonalenie praktycznych umiejętności inspektorów w zakresie prowadzenia kontroli,
- c) podnoszenie jakości wykonywanych przez inspektorów działań kontrolnych poprzez prowadzenie analizy efektywności podejmowanych przez inspektorów czynności kontrolnych oraz bieżący nadzór nad realizacją Ramowego Planu Kontroli na rok 2026 oraz kontrola pracy inspektorów podczas wykonywania przez nich czynności kontrolnych,
- d) organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń inspektorów i pracowników WITD, mających na celu poszerzanie ich wiedzy, umiejętności i kompetencji.

6. W zakresie współdziałania z innymi organami kontrolnymi oraz środowiskiem transportowym

- a) Współpraca, w tym na podstawie zawartych porozumień m.in. z Policją, Państwową Inspekcją Pracy, Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Najwyższą Izbą Kontroli, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Weterynaryjną, Transportowym Dozorem Technicznym, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Handlową, Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych,
- b) wzajemne przekazywanie informacji dotyczących bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych oraz informacji mogących przyczynić się do zwalczania przestępstw gospodarczych dokonywanych w zakresie transportu drogowego lub w związku z tym transportem, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Inspekcji,
- c) udział, współpraca i koordynacja wzajemnych akcji kontrolnych z innymi organami kontrolnymi na terenie kraju i w obszarach przygranicznych, w tym wykonywanych w godzinach nocnych oraz w weekendy i dni świąteczne, dotyczących między innymi

zwalczania przestępstw gospodarczych (w tym nielegalnego wwozu paliwa i innych towarów wrażliwych), spełniania wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych, tematycznych kontroli w zakresie przewozu osób i rzeczy, zgodnie z właściwością i kompetencją ww. organów;

- d) organizowanie wspólnych szkoleń, w celu podniesienia wiedzy w zakresie dotyczącym kompetencji Inspekcji Transportu Drogowego wśród funkcjonariuszy innych organów kontrolnych, co pozwoli na realizację celów długofalowych i potrzeb doraźnych w kontrolowaniu przestrzegania obowiązujących przepisów, harmonizację procedur postępowania, tryb i zasady wymiany danych oraz doświadczeń,
- e) kontynuowanie współpracy w ramach powołanego Zespołu Konsultacyjno-Doradczego działającego przy Śląskim Wojewódzkim Inspektorze Transportu Drogowego w Katowicach, z przedstawicielami stowarzyszeń przewoźników drogowych o charakterze wojewódzkim i regionalnym, w szczególności w zakresie podejmowania inicjatyw porządkujących funkcjonowanie rynku transportowego, udostępniania interpretacji przepisów prawnych, upraszczania procedur kontrolnych,
- f) współpraca między Inspekcją Transportu Drogowego oraz Państwową Inspekcją Pracy w zakresie przekazywania informacji związanych z delegowaniem kierowców w transporcie drogowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku ujawnienia naruszeń podczas kontroli.

7. Podejmowanie działań informacyjnych i kontrolnych o charakterze prewencyjnym

- a) prowadzenie akcji kontrolnej pod nazwą „*Bezpieczny Autokar*” polegającej na wzmożonej kontroli autobusów przewożących turystów i dzieci w okresie ferii zimowych oraz podczas wakacji. Powyższym działaniom towarzyszy akcja informacyjna skierowana do kierowców i pasażerów autobusów,
- b) prowadzenie akcji „*Trzeźwość*”, kładącej nacisk na profilaktykę i prewencję w odniesieniu do zawodowych kierowców autobusów miejskich i podmiejskich,
- c) prowadzenie kontroli gimbusów i autobusów szkolnych. Działaniom towarzyszy akcja informacyjna, skierowana do rodziców, dyrektorów szkół i władz samorządowych,
- d) propagowanie tematyki bezpieczeństwa ruchu drogowego – inicjowanie „tematycznych kontroli drogowych”, m.in.:
 - kontrola przewozu towarów niebezpiecznych,
 - kontrola transportu zwierząt,
 - kontrola transportu odpadów,
 - kontrola wagi pojazdów ciężarowych,
 - kontrola przewozu osób (walka z szarą strefą),
 - kontrole stanu technicznego autobusów komunikacji miejskiej,
- e) udział przedstawicieli WITD w Katowicach w audycjach telewizyjnych i radiowych poświęconych tematyce bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz transportu drogowego,
- f) promocja bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez organizację oraz udział i współudział w wydarzeniach o charakterze informacyjnym w tym m. in. piknikach informacyjnych, imprezach masowych, targach, konferencjach oraz seminariach.